

Julkiset ajoneuvo- hankinnat ympäristö- ystävällisiksi

Kuulemistilaisuus lakiluonnoksesta
28.1.2021 klo 12-15

Kuulemistilaisuus 28.1.2021 – Hallituksen esitys laiksi ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista

Tilaisuuden avaus

Yksikön johtaja Päivi Antikainen

Hallituksen esityksen tausta ja sisältö

Neuvotteleva virkamies Eleonoora Eilittä

Esityksen vaikutukset ja vaihtoehtoiset toteuttamistavat

Erityisasiantuntija Atro Andersson

Keskustelua ja kysymyksiä

Esityksen jatkovalmistelu ja aikataulu

Ohjeita

Pidä mikkipi suljettuna, kun ei ole vuorosi puhua.

Pyydä puheenvuoro kirjoittamalla nimesi ja organisaatiosi kommenttikenttään.

Voit kirjoittaa kysymyksiä ja kommentteja viestikenttään

Tausta - EU:n energia- ja ilmastopolitiikka

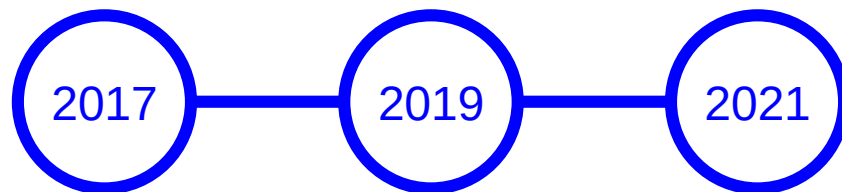

Puhtaiden ajoneuvojen hankintadirektiivi

- Komissio on arvioinut alkuperäisen direktiivin toimivuutta vaikutusarvioinnin yhteydessä ja on tunnistanut neljä pääasiallista haastetta, joihin uudistuksella on pyritty vastaamaan:
 - Direktiivi ei edistä riittävästi puhtaiden ajoneuvojen julkisia hankintoja
 - Puhtaiden ajoneuvojen markkinaosuudet ovat yhä pieniä.
 - Direktiivi vaikutukset CO₂- ja pienhiukkaspäästöihin sekä liikenteen energiatehokkuuteen ovat jääneet pieniksi
 - Direktiivi ei tue riittävästi EU:n kilpailukykyä ja kasvua

Komissio antoi direktiivin
muutosehdotuksen
marraskuussa 2017

Velvoitteet tulevat sovellettavaksi
elokuussa 2021

Sopu direktiivimuutoksesta
hyväksyttiin heinäkuussa 2019

Direktiivin keskeiset uudistukset

- Soveltamisalan laajennus kaikkiin merkittäviin ajoneuvoja- ja liikennepalveluja koskeviin hankintamenettelyihin
- Jäsenmaille sitovat prosentuaaliset vähimmäisvelvoitteet puhtaita ajoneuvoja kahdelle hankinta-ajanjaksolle
- Puhtaan ajoneuvon määrittely kolmelle ajoneuvokategorialle: henkilö- ja pakettiautot, raskaan kaluston ajoneuvoja sekä linja-autot
- Valvonta- ja raportointivelvollisuus jäsenmaille

Direktiivin vaatimuksia aletaan soveltamaan 2.8.2021. Vaatimukset koskevat ainoastaan uusia hankintoja tai sopimuksia, jotka ylittävät EU:n hankintalainsäädännön hintakynnykset.

Henkilö- ja pakettiautoille asetetut vaatimukset

2021-2025

2026-2030

38,5%
ajoneuvoista
tulee olla
puhtaita

M1, M2
N1

Puhtaaksi henkilö- ja pakettiautoksi
katsotaan ensimmäisen hankinta-
ajanjakson aikana enintään **50 CO₂**
g/km päästöinen ajoneuvo

Toisen hankinta-ajanjakson aikana
puhtaaksi henkilö- ja pakettiautoksi
katsotaan **0 CO₂ g/km** päästöinen
ajoneuvo

38,5%
ajoneuvoista
tulee olla
puhtaita

Raskaalle kalustolle asetetut vaatimukset (N2 ja N3)

2021-2025

2026-2030

9%
ajoneuvoista
tulee olla
puhtaita

N2, N3

Puhtaaksi ajoneuvoksi luokitellaan
ajoneuvo, joka kulkee **100%**
jakeluinfradirektiivin 2014/94/EU
määritelmän mukaisella
vaihtoehtoisella polttoaineella
(biopolttoaine, sähkö, kaasu tai vety)

Biopolttoaineiden osalta
vaatimuksena on, että tuotannossa ei
ole käytetty ns. high-ILUC raaka-
aineita

15%
ajoneuvoista
tulee olla
puhtaita

Linja-autoille asetetut vaatimukset

2021-2025

2026-2030

41%

ajoneuvoista
tulee olla
puhtaita

Täyssähköbusseja
20,5%

M3

Puhtaaksi ajoneuvoksi luokitellaan
ajoneuvo, joka kulkee **100%**
jakeluinfradirektiivin 2014/94/EU
määritelmän mukaisella
vaihtoehtoisella polttoaineella
(biopolttoaine, sähkö, kaasu tai vety)

Biopolttoaineiden osalta
vaatimuksena on, että tuotannossa ei
ole käytetty ns. high-ILUC raaka-
aineita

Soveltamisala **ei koske**
kaukoliikenteen linja-autoja

59%

ajoneuvoista
tulee olla
puhtaita

Täyssähköbusseja
29,5%

Kansallinen liikkumavara

- Vähimmäistavoitteet on asetettu jäsenmaakohtaisesti
 - direktiivi jättää kansallista liikkumavaraa sen suhteen, millaiset tavoitteet eri toimijoille asetetaan
- Sitovat tavoitteet on asetettu kahdelle eri hankinta-ajanjaksolle
 - jäsenmaat voivat päättää tietystä joustosta hankinta-ajanjaksolla:
 - hankintayksiköiden tulee noudattaa vähimmäisvaatimuksia välittömästi 2.8.2021 alkaen kaikissa hankinnoissa
 - hankintayksiköille sallitaan mahdollisuus jaksottaa vähimmäisvaatimusten saavuttaminen koko hankinta-ajanjaksoa kokonaisuutena arvioiden
- Komissio edellyttää jäsenmaita raportoimaan velvoitteiden täytäntöönpanosta
 - Ensimmäinen raportti on toimitettava komissiolle viimeistään 18.4.2026 ja sen jälkeen kolmen vuoden välein
 - Jäsenmaiden tulee säätää velvoitteiden valvonnan järjestämisestä

Luonnos hallituksen esitys laiksi ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista

- Hallituksen esityksen valmistelu käynnistyi syksyllä 2019
- Työn tueksi asetettiin työryhmä, jonka tehtävänä oli arvioida eri vaihtoehtoja kansallisen lainsäädännön toteuttamiseksi ottaen huomioon maantieteelliset eroavaisuudet sekä kustannustehokkuuden
- Valmistelun yhteydessä tilattu konsulttiselvitys mallista vaatimusten eriyttämisestä maantieteelliset eroavaisuudet huomioiden sekä perustuslakiselvitys kuntien vaatimusten eriyttämisestä
- Useita keskusteluita toimijoiden ja viranomaisten kanssa
- Luonnos hallituksen esityksestä laadittu virkatyönä ministeriössä
- Lausuntokierros päättyy 8.2.2021

Hallituksen esitysluonnos – lain tarkoitus

1 § Lain tarkoitus

Valtion ja kuntien viranomaisten sekä muiden julkisten hankintayksiköiden on hankittava ympäristöystävällisiä ja energiatehokkaita ajoneuvoja siten kuin tässä laissa säädetään.

Tällä lailla pannaan täytäntöön puhtaiden ja energiatehokkaiden moottoriajoneuvojen edistämisestä annetun direktiivin 2009/33/EY muuttamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1611. Suomen on varmistettava, että julkisissa ajoneuvo- ja liikennepalveluhankinnoissa täytetään jäsenmaakohtainen vähimmäisosuus ympäristöystävällisiä ja energiatehokkaita ajoneuvoja.

Hallituksen esitysluonnos – lain soveltamisala 1/3

2 § Lain soveltamisala

Tässä laissa säädetään ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista.

Tätä lakia sovelletaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain **(1397/2016, hankintalaki)** ja vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain **(1398/2016, erityisalojen hankintalaki)** mukaisesti ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintoja koskeviin sopimuksiin ja liikennepalveluhankintoja koskeviin käyttöoikeussopimuksiin sekä rautateiden ja maanteiden julkisista henkilöliikennepalveluista sekä neuvoston asetusten (ETY) N:o 1191/69 ja (ETY) N:o 1107/70 kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1370/2007 **(palvelusopimusasetus)** mukaisesti liikennepalveluhankintoja koskeviin sopimuksiin.

Julkiset hankinnat

Viittaus direktiivissä

Hankintadirektiivin (2014/24/EU) mukaan kilpailutetut hankinnat

Erityisalojen hankintadirektiivin (2014/25/EU) mukaan kilpailutetut hankinnat

Rautateiden ja maanteiden julkisia henkilöliikennepalveluja koskevan palveluasetuksen 1370/2007 mukaan kilpailutetut hankinnat

Käyttöoikeussopimuksia koskevan direktiivin 2014/23/EU mukaan kilpailutetut hankinnat

- Julkisista hankinnoista on EU:ssa eri säädöksiä, joiden nojalla hankintamenettely ja erityisesti hankintojen kynnsarvot määräytyvät
 - Direktiivissä viitataan hankintadirektiiviin, erityisalojen hankintadirektiiviin sekä palvelusopimusasetukseen, mutta direktiivissä ei mainita käyttöoikeussopimuksista annettua direktiiviä
- Suomessa eräitä julkisia liikennepalveluja kilpailutetaan myös direktiivin 2014/23/EU mukaisina käyttöoikeussopimuksina
 - Käyttöoikeussopimuksessa kohteen tai palvelun toiminnallinen ja taloudellinen riski siirretään hankintayksiköltä palveluntuottajalle
 - Käyttöoikeussopimuksissa hankintojen kynnsarvot ovat korkeammat, kuin muissa hankinnoissa
 - **Liikennepalveluiden osalta erityisesti Kela hankkii sairausvakuutuslain (SVL) matkakorvausten mukaisia taksipalveluita käyttöoikeussopimuksina**
 - Direktiivin mukaan puhtaita ajoneuvoja koskevat vähimmäisvaatimukset eivät koske näitä hankintoja

Hallituksen esitysluonnos – lain soveltamisala 2/3

Tämän lain vaatimuksia sovelletaan sellaisiin hankintayksikön tekemiin ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintoja koskeviin sopimuksiin, joiden arvo vastaa vähintään julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/24/EU 4 artiklassa, vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja direktiivin 2004/17/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/25/EU 15 artiklassa ja käyttöoikeussopimusten tekemisestä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/23/EU 8 artiklan 1 kohdassa säädettyjä EU-kynnysarvoja.

EU:n asettamat kynnysarvot:

- tavara- ja palveluhankinnoissa valtion keskushallintoviranomaisille 139 000 euroa ja muille hankintayksiköille 214 000 euroa
- Erityisalojen hankintojen osalta tavara- ja palveluhankinnoissa 428 000 euroa
- Käyttöoikeussopimuksissa 5 350 000 euroa

Hallituksen esitysluonnos – lain soveltamisala 3/3

Edellä 2 momentissa mainittujen liikennepalveluhankintojen osalta tätä lakia sovelletaan ainoastaan sellaisiin palveluhankintoihin koskeviin sopimuksiin, jotka kilpailutetaan seuraavien yhteisen hankintanimikkeistön (CPV) nimikkeiden mukaisesti:

- 1) 60112000-6 –nimikkeeseen kuuluvien joukkoliikennepalvelujen suorittaminen maanteitse;*
- 2) 60130000-8 –nimikkeeseen kuuluvien matkustajien erikoismaantiekuljetusten suorittaminen;*
- 3) 60140000-1 –nimikkeeseen kuuluvien tilausmatkustajaliikenteen palvelujen suorittaminen;*
- 4) 90511000-2 –nimikkeeseen kuuluvien jätteiden keruupalvelujen suorittaminen;*
- 5) 60160000-7 –nimikkeeseen kuuluvien tieliikenteen postikuljetusten suorittaminen;*
- 6) 60161000-4 –nimikkeeseen kuuluvien pakettien kuljetuspalvelujen suorittaminen;*
- 7) 64121100-1 –nimikkeeseen kuuluvien postin jakelupalvelujen suorittaminen;*
- 8) 64121200-2 –nimikkeeseen kuuluvien pakettien jakelupalvelujen suorittaminen.*

Hallituksen esitysluonnos – lain poikkeukset 1/2

3 § Lain soveltamisalan raja

Tätä lakia ei sovelleta ajoneuvolain (1090/2002):

- 1) 11 §:n mukaisiin L-luokan ajoneuvoihin;
- 2) 14 §:n mukaisiin traktoreihin;
- 3) 15 §:n mukaisiin moottorityökoneisiin;
- 4) 20 §:n mukaisiin pelastusautoihin, poliisiajoneuvoihin, Tullin ajoneuvoihin ja Rajavartiolaitoksen ajoneuvoihin;
- 5) 21 §:n mukaisiin ambulansseihin;
- 6) 21 a §:n mukaisiin hälytysajoneuvoihin;
- 7) 23 §:n mukaisiin ruumisautoihin;
- 8) 10 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaisiin M1-luokan ajoneuvoihin (henkilöauto), jotka on erityisesti rakennettu tai muunnettu siten, että siinä voi matkustaa yksi tai useampi henkilö pyörätuolissaan istuen ajoneuvon ollessa tieliikenteessä;
- 9) 10 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaisiin M3 -luokan ajoneuvoihin (linja-auto), joissa ei ole istumapaikkojen lisäksi seisoville matkustajille varattua tilaa.

Hallituksen esitysluonnos – lain poikkeukset 2/2

Tätä lakia ei sovelleta myöskään ajoneuvoihin, jotka on suunniteltu ja rakennettu tai muunnettu ainoastaan asevoimien käyttöön, ajoneuvoihin, jotka on suunniteltu ja rakennettu käytettäväksi pääasiassa rakennustyömailla, louhimoissa, satamissa tai lentokentillä tai ajoneuvoihin, jotka on tarkoitettu lumen auraukseen.

- Direktiivin mahdollistamat poikkeukset on otettu käyttöön täysimääräisesti
- Poikkeuksen piiriin kuuluviin ajoneuvo- tai liikennepalveluhankintoihin ei sovelleta esitetyn lain vaatimuksia
- Poikkeuksiin kuuluvia ajoneuvoja ei lasketa osaksi hankintayksikön ajoneuvomäärää, jonka perusteella prosentuaaliset vaatimukset asetetaan

Hallituksen esitysluonnos – lain määritelmät ja suhde muuhun lainsäädäntöön

4 § Määritelmät

- 1) Hankintatermit yhdenmukaiset hankintalainsäädännön määritelmien kanssa
- 2) Ajoneuvojen osalta viittaus ajoneuvolain määritelmiin
- 3) Muut määritelmät direktiivin mukaiset

5 § Suhde muuhun lainsäädäntöön

- Julkisia ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintoja koskevissa hankintamenettelyissä noudatetaan tämän lain lisäksi, mitä 2 §:n 2 momentissa mainituissa säädöksissä säädetään (hankintalaki, erityisalojen hankintalaki ja palvelusopimusasetus)

Hallituksen esitysluonnos – henkilö- ja pakettiautoja koskevat vaatimukset

6 § Henkilö- ja pakettiautoja koskevat vaatimukset

*Ympäristöystävällisen ja energiatehokkaan **henkilö- ja pakettiauton hiilidioksidipäästöt ovat ensimmäisellä hankinta-ajanjaksolla enintään 50 grammaa hiilidioksidia kilometriltä** määriteltynä niiden tyyppihyväksyntävaatimusten mukaisesti, jotka olivat voimassa ensirekisteröinnin ajankohtana voimassa olleen Euroopan unionin lainsäädännön mukaisesti. **Lisäksi ajoneuvon todellisissa ajolosuhteissa mitatut päästöt (RDE) ovat enintään 80 prosenttia sovellettavista päästörajoista**, jotka säädetään moottoriajoneuvojen tyyppihyväksynnästä kevyiden henkilö- ja hyötyajoneuvojen päästöjen (Euro 5 ja Euro 6) osalta ja ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen saatavuudesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 715/2007 tai sen seuraajasäädösten liitteessä I.*

*Ympäristöystävällisen ja energiatehokkaan **henkilö- ja pakettiauton hiilidioksidipäästöt ovat toisella hankinta-ajanjaksolla nolla grammaa hiilidioksidia kilometriltä** määriteltynä niiden tyyppihyväksyntävaatimusten mukaisesti, jotka olivat voimassa ensirekisteröinnin ajankohtana voimassa olleen Euroopan unionin lainsäädännön mukaisesti.*

Hallituksen esitysluonnos – raskaita ajoneuvoja koskevat vaatimukset 1/2

7 § Raskaita hyötyajoneuvoja koskevat vaatimukset

Ympäristöystävällinen ja energiatehokas raskas hyötyajoneuvo on ensimmäisellä ja toisella hankinta-ajanjaksolla ajoneuvo, joka käyttää vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/94/EU 2 artiklan 1 ja 2 alakohdassa määriteltyä vaihtoehtoista polttoainetta.

*Edellä 1 momentissa mainittuihin polttoaineisiin **eivät kuulu sellaiset polttoaineet**, joihin uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/2001 mukaan **liittyy suuria epäsuoran maankäytön muutoksen riskejä** ja jotka on tuotettu sellaisista raaka-aineista, joiden tuotantoalue on laajentunut merkittävästi maalle, johon on sitoutunut paljon hiiltä.*

Kun kyseessä on ajoneuvo, joka käyttää edellä 1 momentin mukaisia nestemäisiä biopolttoaineita taikka synteettisiä tai parafiinisiä polttoaineita, kyseisiin polttoaineisiin ei saa sekoittaa tavanomaisia fossiilisia polttoaineita.

Hallituksen esitysluonnos – raskaita ajoneuvoja koskevat vaatimukset 2/2

Vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta annetun direktiivin 2014/94/EU 2 artiklan 1 ja 2 alakohdat:

- sähkö,
- vety,
- biopolttoaineet, siten kuin ne on määritelty direktiivin 2009/28/EY 2 artiklan i alakohdassa,
- synteettiset ja parafiiniset polttoaineet,
- maakaasu, mukaan lukien biometaani, kaasumaisessa muodossa ja nesteytetyssä muodossa, ja
- nestekaasu (LPG).
- moottoriajoneuvoa, joka on varustettu käyttövoimalaitteella, joka sisältää vähintään yhden energiamuuntimena toimivan sähköisen oheislaitteen, jossa on ladattava sähköinen energiavarastojärjestelmä, joka voidaan myös ladata ulkoisesti

Hallituksen esitysluonnos – linja-autoja koskevat vaatimukset

- Linja-autojen vaatimukset muilta osin samat kuin raskaan kaluston vaatimukset
- Linja-autoille on lisäksi asetettu oma alatarve täyssähköbusseja
- 8 § 4 momentissa päästöttömän linja-auton vaatimukset:

Päästötön linja-auto on ajoneuvo, jossa ei ole polttomoottoria tai jossa on polttomoottori, jonka hiilidioksidipäästöt ovat enintään yksi grammaa hiilidioksidia kilometriltä määriteltynä niiden tyyppihyväksyntävaatimusten mukaisesti, jotka olivat voimassa ensirekisteröinnin ajankohtana voimassa olleen Euroopan unionin lainsäädännön mukaisesti.

Hallituksen esitysluonnos - hankintayksiköiden velvollisuudet

9 §

Henkilö- ja pakettiautohankintoja koskevat vähimmäisosuudet

Hankintayksikön on varmistettava, että ensimmäisellä ja toisella hankinta-ajanjaksolla ajoneuvo- ja palveluhankintoina hankittujen henkilö- ja pakettiautojen kokonaislukumäärästä vähintään 38,5 prosenttia on 6 §:ssä määriteltyjä ympäristöystävällisiä ja energiatehokkaita henkilö- ja pakettiautoja.

Edellä 1 momentissa mainittua vähimmäisosuutta ei sovelleta kuntien hankintoihin. Kunnan hankintayksikön on varmistettava, että ensimmäisellä ja toisella hankinta-ajanjaksolla ajoneuvo- ja palveluhankintoina hankittujen henkilö- ja pakettiautojen kokonaislukumäärästä vähintään liitteessä 1 määrätyn alueellisen jaon mukainen vähimmäisosuus on 6 §:ssä määriteltyjä ympäristöystävällisiä ja energiatehokkaita henkilö- ja pakettiautoja.

1 Alueelliset vähimmäisosuudet ympäristöystävällisiä ja energiatehokkaita henkilö- ja pakettiautoja

Alueelliset hankintayksiköt	Ensimmäinen hankinta- ajanjakso 2.8.201-2025	Toinen hankinta-ajanjakso 2026-2030
Kaupunkien hankintayksiköt		
Espoo, Helsinki, Hämeenlinna, Joensuu, Jyväskylä, Kouvola, Kuopio, Lahti, Lappeenranta, Oulu, Rovaniemi, Seinäjoki, Tampere, Turku, Vaasa, Vantaa	50%	50%
Maakuntiin kuuluvien kuntien hankintayksiköt		
Etelä-Karjala, Kanta-Häme, Keski-Suomi, Kymenlaakso, Pirkanmaa, Päijät-Häme, Satakunta, Uusimaa, Varsinais-Suomi	35%	35%
Etelä-Pohjanmaa, Etelä-Savo, Kainuu, Keski- Pohjanmaa, Lappi, Pohjanmaa, Pohjois-Karjala, Pohjois-Pohjanmaa, Pohjois-Savo	20%	20%

Lähde: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista (LUONNOS)

Hallituksen esitysluonnos - hankintayksiköiden velvollisuudet

10 §

Raskaita hyötyajoneuvohankintoja koskevat vähimmäisosuudet

Hankintayksikön on varmistettava, että ajoneuvo- ja palveluhankintoina hankittujen raskaiden hyötyajoneuvojen kokonaislukumäärästä ensimmäisellä hankinta-ajanjaksolla vähintään 9 prosenttia ja toisella hankinta-ajanjaksolla vähintään 15 prosenttia on 7 §:ssä määriteltäviä ympäristöystävällisiä ja energiatehokkaita raskaita hyötyajoneuvoja.

Edellä 1 momentissa mainittua vähimmäisosuutta ei sovelleta kuntien hankintoihin. Kunnan hankintayksikön on varmistettava, että ajoneuvo- ja palveluhankintoina hankittujen raskaiden hyötyajoneuvojen kokonaislukumäärästä ensimmäisellä hankinta-ajanjaksolla vähintään liitteessä 2 määrätyn alueellisen jaon mukainen vähimmäisosuus on edellä 7 §:ssä määriteltäviä ympäristöystävällisiä ja energiatehokkaita raskaita hyötyajoneuvoja.

2 Alueelliset vähimmäisosuudet ympäristöystävällisiä ja energiatehokkaita kuorma-autoja

Alueelliset hankintayksiköt	Ensimmäinen hankinta- ajanjakso 2.8.201-2025	Toinen hankinta-ajanjakso 2026-2030
Kaupunkien hankintayksiköt		
Espoo, Helsinki, Hämeenlinna, Joensuu, Jyväskylä, Kouvola, Kuopio, Lahti, Lappeenranta, Oulu, Rovaniemi, Seinäjoki, Tampere, Turku, Vaasa, Vantaa	15%	21%
Maakuntiin kuuluvien kuntien hankintayksiköt		
Etelä-Karjala, Kanta-Häme, Keski-Suomi, Kymenlaakso, Pirkanmaa, Päijät-Häme, Satakunta, Uusimaa, Varsinais-Suomi	5%	10%
Etelä-Pohjanmaa, Etelä-Savo, Kainuu, Keski- Pohjanmaa, Lappi, Pohjanmaa, Pohjois-Karjala, Pohjois-Pohjanmaa, Pohjois-Savo	0%	5%

Lähde: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista (LUONNOS)

Hallituksen esitysluonnos - hankintayksiköiden velvollisuudet

11 §

Linja-autohankintoja koskevat vähimmäisosuudet

Hankintayksikön on varmistettava, että ajoneuvo- ja palveluhankintoina hankittujen linja-autojen kokonaislukumäärästä ensimmäisellä hankinta-ajanjaksolla vähintään 41 prosenttia ja toisella hankinta-ajanjaksolla vähintään 59 prosenttia on 8 §:ssä määriteltyjä ympäristöystävällisiä ja energiatehokkaita linja-autoja.

Liitteessä eriteltyjen liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 181 §:n mukaisten palvelusopimusasetuksessa tarkoitettujen tieliikenteen toimivaltaisten viranomaisten on lisäksi varmistettava, että ensimmäisellä ja toisella hankinta-ajanjaksolla vähintään liitteessä 3 määrätty osuus 1 momentissa mainitusta ympäristöystävällisiä ja energiatehokkaita linja-autoja koskevasta vähimmäisosuudesta on 8 §:ssä määriteltyjä päästöttömiä linja-autoja.

3 Alueelliset vähimmäisosuudet päästöttömiä linja-autoja

Alueelliset hankintayksiköt	Ensimmäinen hankinta- ajanjakso 2.8.201-2025	Toinen hankinta- ajanjakso 2026-2030
Tieliikenteen toimivaltaiset viranomaiset		
Helsingin seudun liikenne – kuntayhtymä Espoon, Helsingin, Kauniaisten, Keravan, Kirkkonummen, Sipoon, Siuntion, Tuusulan ja Vantaan kuntien muodostamalla alueella	35%	60%
Tampereen kaupunki Kangasalan, Lempäälän, Nokian, Oriveden, Pirkkalan, Tampereen, Vesilahden ja Ylöjärven kuntien muodostamalla alueella	15%	25%
Turun kaupunki Kaarinan, Liedon, Naantalin, Raision, Ruskon ja Turun kuntien muodostamalla alueella	15%	25%
Lahden kaupunki Asikkalan, Hartolan, Heinolan, Hollolan, Hämeenkosken, Iitin, Kärkölän, Lahden, Nastolan, Orimattilan, Padasjoen ja Sysmän kuntien muodostamalla alueella	5%	10%
Jyväskylän kaupunki Jyväskylän, Laukaan ja Muuramen kuntien muodostamalla alueella	5%	10%
Oulun kaupunki Iin, Kempeleen, Limingan, Lumijoen, Muhoksen, Oulun ja Tyrnävän muodostamalla alueella	5%	10%

Lähde: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista (LUONNOS)

Hallituksen esitysluonnos - Ilmoitusvelvollisuus

12 §

Hankintayksikön ilmoitusvelvollisuus

Hankintayksikön on ilmoitettava hankintalain 58 §:n 1 momentin 6 kohdan ja erityisalojen hankintalain 62 §:n 1 momentin 7 kohdan mukaisessa jälki-ilmoituksessa ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintoina hankittujen ajoneuvojen kokonaislukumäärä sekä hankinnassa toteutunut osuus tämän lain 6 §:n, 7 §:n ja 8 §:n mukaisia ympäristöystävällisiä ja energiatehokkaita ajoneuvoja kappalemäärittäin.

- Jälki-ilmoitusvelvollisuus hankintalainsäädännössä
- Pyritään viemään osaksi HILMA-tietojärjestelmää
- Komissio tekee tarvittavat muutokset TED-tietojärjestelmään

Hallituksen esitysluonnos - Yhteishankinnat

13 §

Hankinnat yhteishankintayksiköltä

Hankintayksikön on varmistettava, että tämän lain mukaiset vähimmäisosuudet täyttyvät, kun se hankkii ajoneuvo- tai liikennepalveluja yhteishankintayksiköltä taikka hankkii ajoneuvo- tai liikennepalveluja käyttäen yhteishankintayksikön tekemää hankintasopimusta, hankintalain 42 §:ssä tai erityisalojen hankintalain 45 §:ssä tarkoitettua puitejärjestelyä taikka hankintalain 49 §:ssä tai erityisalojen hankintalain 52 §:ssä tarkoitettua dynaamista hankintajärjestelmää.

14 §

Muut yhteishankinnat

Hankintayksiköt voivat sopia yksittäisen ajoneuvo- tai liikennepalveluhankinnan toteuttamisesta yhdessä. Hankintaan osallistuvan hankintayksikön on varmistettava, että tämän lain mukaiset vähimmäisosuudet täyttyvät.

Hallituksen esitysluonnos – hankintojen laskeminen

15 §

Hankintayksikköä koskevien vähimmäisosuuksien laskeminen

Tämän lain mukaisten vähimmäisosuuksien täyttyminen lasketaan hankintayksikkökohtaisesti. Laskennassa verrataan ympäristöystävällisten ja energiatehokkaiden ajoneuvojen kappalemääräistä osuutta tämän lain soveltamisalaan kuuluvina ajoneuvo- ja palveluhankintoina hankittujen ajoneuvojen kokonaislukumäärään.

Mikäli hankintayksikkö hankkii ajoneuvoja tai liikennepalveluja 13 §:n mukaisesti yhteishankintayksiköltä tai 14 §:n mukaisesti muuna yhteishankintana, lasketaan kunkin hankintayksikön vähimmäisosuuden täyttymiseksi hankintayksikön oma kappalemääräinen osuus ympäristöystävällisiä ja energiatehokkaita ajoneuvoja.

- Hankintayksikön velvollisuuksien täyttyminen arvioidaan hankinta-ajanjakson lopuksi
- Kunkin ajoneuvokategorian ajoneuvomäärät ja osuudet puhtaita ajoneuvoja arvioidaan erikseen

Hallituksen esitysluonnos – valvonta ja seuraamukset

Valvonta:

- Liikenne- ja viestintävirasto Traficom toimisi valvovana viranomaisena
- Liikenne- ja viestintäministeriö vastaisi lain ohjauksesta, seurannasta ja kehittämisestä sekä raportoinnista komissiolle

Seuraamukset:

- Uhkasakko laissa tarkoitetun velvoitteen noudattamisen tehosteeksi
- Hallinnollinen seuraamusmaksu voidaan määrätä hankintayksikölle, jos hankintayksikkö ei virheen tai laiminlyönnin vuoksi ole hankinta-ajanjakson aikana täyttänyt tämän lain mukaisia ympäristöystävällisiä ja energiatehokkaita ajoneuvoja koskevia vähimmäisosuuksia.
- Hallinnollisen seuraamusmaksun voi määrätä seuraamuskollegio. Seuraamusmaksun määrä perustuu kokonaisarviointiin.

Kiitos!

lvm.fi Twitter: [@lvmfi](https://twitter.com/lvmfi)

LVM LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ